

## Ö16. EXTREMVÄRDESPROBLEM

### Lokala extremvärden

Funktionen  $f$  har ett lokalt maximum (minimum)  $f(x_0) \geq f(x)$  om  
 $\exists h > 0 : f(x) \leq ( \geq ) f(x_0), |x - x_0| < h.$

Extrempunkten  $x_0$  kan vara en

- (1) kritisk punkt ( $f'(x_0) = 0$ )
- (2) singulär punkt ( $f'(x_0)$  ej definierad)
- (3) ändpunkt till  $D_f$ .

### Konvex/konkav funktion

Funktionen  $f$  är konvex på intervallet  $I$  om

$f'$  är växande på  $I$  ( $f'' > 0$  på  $I$  om  $f$  två ggr deriverbar)

$f$  är konkav på  $I$  om

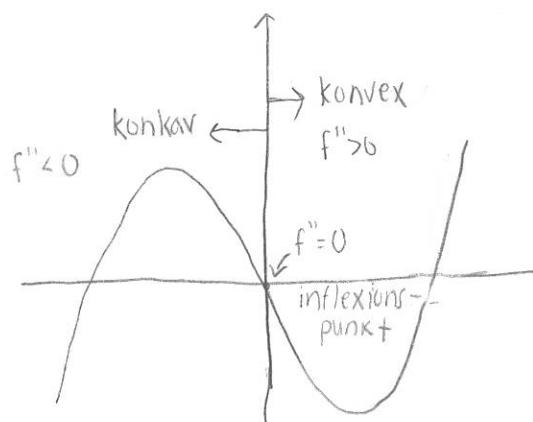
$f'$  är avtagande på  $I$  ( $f'' < 0$  på  $I$  om  $f$  två ggr deriverbar)

### Inflexionspunkt

$f$  har en inflexionspunkt i  $x_0$ .

om  $f$  är deriverbar i  $x_0$  och  $f$  går från att vara konvex till konkav eller tvärt om i  $x_0$ .

(om  $f$  är två ggr deriverbar i  $x_0$  så är  $f''(x_0) = 0$ )



### Extremvärdetest med andraderivatan

Antag ått  $f'(x_0) = 0$ . Om

1)  $f''(x_0) < 0$  har  $f$  ett lokalt max i  $x_0$

2)  $f''(x_0) > 0$  har  $f$  ett lokalt min i  $x_0$

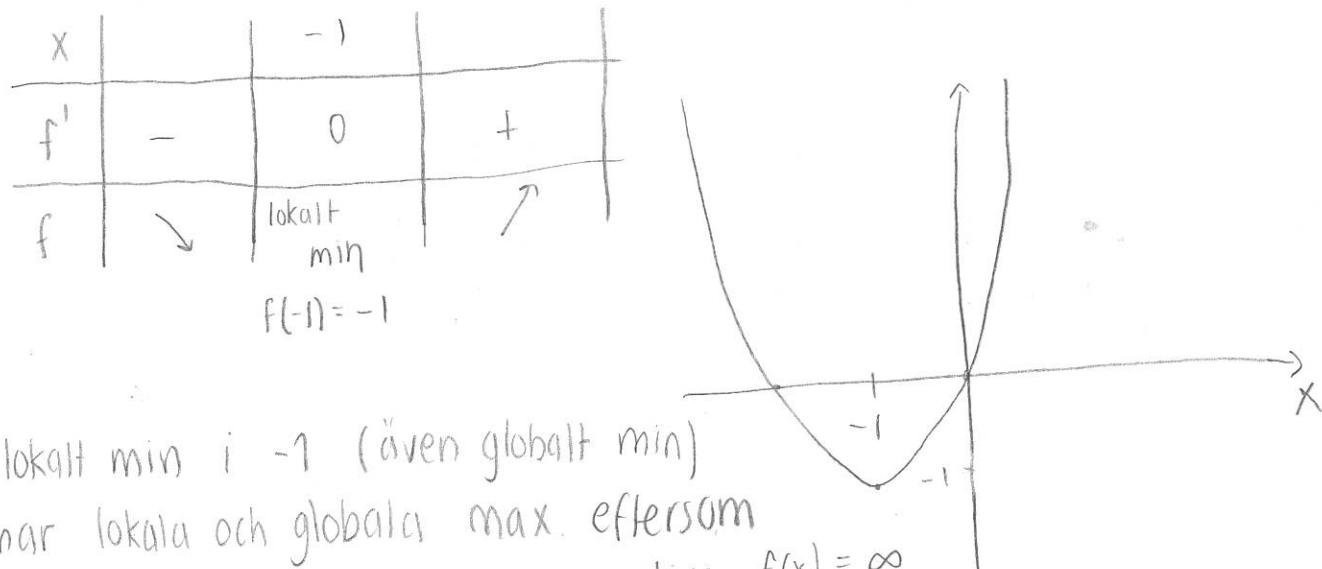
3)  $f''(x_0) = 0$  kan  $f$  ha lokalt max, min eller inflexionspunkt i  $x_0$

A.4.4.18. Hitta och klassificera alla extremvärden till  $f(x) = x^2 + 2x$ . Bestäm om något av extremvärdena är globalt. Skissa grafen till funktionen.

Kritiska punkter:  $f'(x) = 2x + 2 = 2(x + 1) = 0 \Leftrightarrow x = -1$

Singulära punkter: saknas.

Ändpunkter: saknas, kolla vad som händer då  $x \rightarrow \pm\infty$



f har lokalt min i  $-1$  (även globalt min)

och saknar lokala och globala max. eftersom

$$f'' = 2 > 0,$$

$$\lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x) = \infty$$

A.4.5.15. Hitta de intervall där  $f(x) = \tan^{-1} x$  är konvex/konkav och beräkna eventuella inflexionspunkter.

$f(x)$  deriverbar med  $f'(x) = \frac{1}{1+x^2}$

$f'(x)$  deriverbar med  $f''(x) = \frac{-2x}{(1+x^2)^2}$

f är konkav på de intervall där  $f'' < 0 \Rightarrow f$  konkav på  $(0, \infty)$   
 $f'' > 0 \Rightarrow f$  konvex på  $(-\infty, 0)$

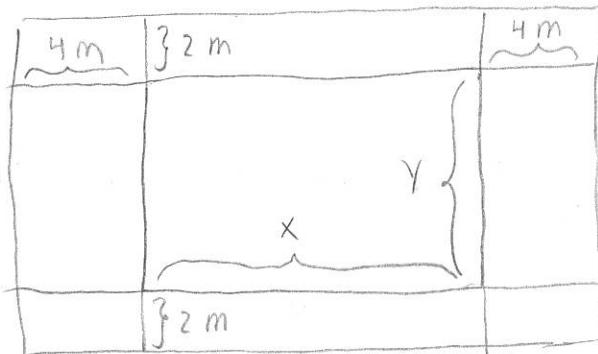
f har en inflexionspunkt i  $x_0 = 0$  eftersom  $f''(0) = 0$  och  $f''$  har olika tecken på olika sidor av 0.

A.4.8.17. En skylt med  $100 \text{ m}^2$  tryckt yta och marginaler 2 m i över och nederkant och 4 m på varje sida ska tillverkas. Beräkna yttermåtten som minimerar skyltens totala area.

$$\min A(x,y)$$

$$xy = 100$$

$$x > 0, y > 0$$



$$\min A(x,y) = \min (x+8)(y+4) = \left\{ y = \frac{100}{x} \right\} = \min (x+8)\left(\frac{100}{x} + 4\right)$$

$$xy = 100$$

$$x, y > 0$$

$$xy = 100$$

$$x, y > 0$$

$$= \min_{x>0} 100 + 4x + \frac{800}{x} + 32 = \min_{x>0} A(x)$$

$$A'(x) = 4 - \frac{800}{x^2} = 0 \iff x^2 = \frac{800}{4} = 200 \Rightarrow x = 10\sqrt{2}$$

$$\Rightarrow y = \frac{100}{x} = \frac{100}{10\sqrt{2}} = \frac{10}{\sqrt{2}} = \frac{5 \cdot 2}{\sqrt{2}} = 5\sqrt{2} \quad A''(x) = \frac{1600}{x^3} > 0 \Rightarrow \min$$

$$\Rightarrow \text{höjden ska vara } 5\sqrt{2} + 4$$

$$\text{bredden ska vara } 10\sqrt{2} + 8$$